

647510

23MA04SanE601B

Seat No : _____

M.A (SANSKRIT) SEMESTER - 4 (CBCS) Examination

March/April-2026 (As Per Syllabus Year June-2024)

DharmShashtra: Yagnavalkya Smuti (Vyavharadhyay)(Ele-6 (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના માંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યકતાનુસાર વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- ૧) આગ્રૌ અઙ્ગે સુવર્ણમક્ષીણં રજતે દ્વિપલ શતે ।
આષ્ઠૌ ત્રપુણિ સીસે ચ તામે પન દમ્યાયસિ ॥
- ૨) વ્યવહારાનૃપઃ પશ્યેદ્ વિદ્વદ્ધિર્ બ્રાહ્મણૈઃ સહ ।
ધર્મશાસ્ત્રાનુસારેણ ક્રોધલોભવિવર્જિતઃ ॥
- ૩) છલં નિરસ્ય ભૂતેન વ્યવહારાન્તયેનૃપઃ ।
ભૂતમપ્યનુપન્યસ્ત હીયતે વ્યવહારતઃ ॥
- ૪) શ્રુતાધ્યયનસંપન્ના ધર્મજ્ઞાઃ સત્યવાદિનઃ ।
રાજા સભાસદઃ કાર્યા રિપૌ મિત્રે ચ યે સમાઃ ॥
- પ્રશ્ન-૨ યાજ્ઞવલ્કય સ્મૃતિના વ્યવહારાધ્યાયના સાક્ષી પ્રકરણની સમીક્ષા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ યાજ્ઞવલ્કાસ્મૃતિ' ના વ્યવહારાધ્યાયમાં પ્રગટ થતી તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિ વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-૩ વ્યવહારાધ્યાયમાં વર્ણિત સીમા વિવાદ પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ યાજ્ઞવલ્કાસ્મૃતિ' ના વ્યવહારા ધ્યાયના આધારે "સ્ત્રી સંગ્રહણ" ની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ સ્મૃતિ સાહિત્યનો ઉદભવ સ્વરૂપ અને વિકાસ વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ યાજ્ઞવલ્કાસ્મૃતિ ઉપર પરિચયાત્મક નોંધ લખી, સ્મૃતિ સાહિત્યમાં તેનું મહત્વ દર્શાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના માંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) લેખ્ય ।
- ૨) દાયઃ વિભાગઃ ।
- ૩) દણ્ડ પારુષ્યઃ ।
- ૪) યાજ્ઞવલ્ક્યજ્ઞનો પરિચય.
